

bilışim 4mevsim

Sayı 3, Temmuz, Ağustos, Eylül 2019

TOPLUMBİLİM 5

Türkiye ve Sanat
Halk şiirinden klasik batı müziğine,
baleden sinemaya dek uzanan inanması
güç gerçek bir yaşam öyküsü.

GEZİ 20

Barselona

Beş yıl önce gittik Barselona'ya. Düşün-
düm de sanat temalı bu sayıya yakışır.

KONUKYAZAR 7

Sanat ve İletişim: Remzi Yılmaz Örneği
Sanat duygularımızın özgürleşmesini sağlar.

Kapak fotoğrafı: Enes Karaoğlu

Bilişim 4 Mevsim dergisiyle ilgili geribildirimleriniz, görüş ve önerileriniz için

bilisim4m@bilisim.com.tr

adresine e-posta gönderebilirsiniz.

Bilişim 4 Mevsim Dergisi, Bilişim Bilişim ve Yazılım Sistemleri Anonim Şirketi tarafından TC yasalarına uygun olarak elektronik dergi olarak yayınlanmaktadır. Bilişim 4 Mevsim

Dergisi'nin isim ve yayın hakkı Bilişim AŞ'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf ve illüstrasyonların her hakkı saklıdır.

Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, çoğaltılamaz. Yazıların sorumluluğu yazarlara, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

İÇİNDEKİLER

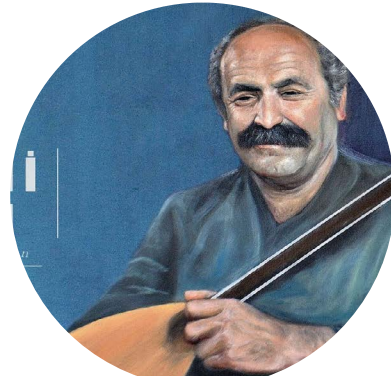
ii Kurucumuzdan

10 İçimizden

Editörden	i
Kurucumuz'dan	ii
Teknikbilim	1
Toplumbilim	5
Konuk Yazar	7

5 Toplumbilim

1 Teknikbilim

İÇİNDEKİLER

20
Gezi

27
Mutfak

İçimizden	10
Yansımalar	15
Gezi.....	20
Yoga	24
Mutfak	27

24
Yoga

15
Yansımalar

Editörden

Ayşe Eser Baransel

“

Sanat gözlükleri taktık gözlerimize.

*Özgür bıraktık duygularımızı, hayallerimizi.
Yenilenmeye gereksinimimiz vardı.*

Uzun, güneşli, sıcak günlerdi. Temmuz, Ağustos, Eylül.
Yıllık izinler, tatiller, tatilcilerin boşalttığı kent sokakları, konserler, festivaller. Yaşam bu. Tatlının yanında acı, sevincin yanında hüznün. Beklenmedik yağmurlar, seller, fırtınalar da koptu arada. Orhan Veli'nin şiiri geldi aklıma. Ortaokul yıllarımda bir ödev için seçmiştim:

*Sizin için, insan kardeşlerim,
Her şey sizin için;
Gece de sizin için, gündüz de;
Gündüz gün ışığı, gece ay ışığı;
Ay ışığında yapraklar;
Yapraklarda merak;
Yapraklarda akıl;
Gün ışığında binbir yeşil;
Sarılar da sizin için, pembeler de;
Tenin avuca değışı,
Sıcaklığı,
Yumuşaklığı;
Yatıştaki rahatlık;
Merhabalar sizin için;
Sizin için limanda sallanan direkler;
Günlerin isimleri,
Ayların isimleri,
Kayıkların boyaları sizin için;
Sizin için postacının ayağı,
Testicinin eli;
Alınlardan akan ter,
Cepelerde harcanan kurşun;
Sizin için mezarlar, mezar taşları,
Hapishaneler, kelepçeler, idam cezaları;
Sizin için;
Her şey sizin için.*

Anlamak için, anlatmak, anlaşılabilmek için, huzur bulmak, acılarla baş edebilmek için, sevmek mutlu olmak için, umutlanmak için, güzellikleri fark edebilmek, yaşatabilmek koruyabilmek için, adil olmak özgür olmak için, biz de *sanata* başvurduk.

Bu sayıda sanata değindik, sanatı deneyimledik. Bakalım beğenecek misiniz? Değerli konuk yazarlarımıza, sanatsal uğraşlarını, röportajlarıyla, sevgiyle ve özenle hazırladıkları performanslarıyla bizimle paylaşan sevgili arkadaşlarımıza sonsuz teşekkürler.

Güneş gözlükleri yerine sanat gözlükleri taktık gözlerimize. İçimize, dışımıza, yakınlara, uzaklara bu gözlüklerle baktık. Güzelin peşindeydik. Bize benzeyenlerde, benzemeyenlerde, sakın denizlerde, meltemlerde, yıldızlı gecelerde, sevgiyle bakılan derin gözlerde aradık. Kimi zaman renklerde, kimi zaman sözcüklerde, kimi zaman notalarda bulduk.

Sonra, bir şezlongda uzanmış, göğsümüzde okumakta olduğumuz kitap, gözlerimiz kapalı dinlenirken, serin sularda yüzerken, akşam üzeri çıkan tatlı rüzgarı saçlarımızın arasında hissederken uçurtmamızın ipini bulutsuz gökyüzüne doğru saldık. Özgür bıraktık duygularımızı, hayallerimizi.

Yenilenmeye gereksinimimiz vardı.

Uzun, güneşli, sıcak günlerdi. Arada beklenmedik yaz yağmurları...

Kurucumuz'dan

Prof. Dr. Aydın Köksal,
Bilişim AŞ YK Bşk.,
TBD Onursal Bşk.

Bilişim 4 Mevsim'in üçüncü sayısını, sevgili Eser Baransel'in Sanat'a ayırdığını öğrendiğimde, zamanın ne çabuk geçtiğini bir kez daha görüp şaşırdım: Dün daha kıştı... Baharın şenlikli günlerini uzak bir düş gibi özlüyorduk... Yaz bir çırpıda geldi geçti... Şimdi birkaç haftaya kalmaz çevremiz güz renkleriyle donanmaya başlar... Sanat üzerine birkaç satır yetiştirebilecek miydim?

İşimiz bilişim'in bir *"kültürel değişim"* mesleği olduğunu, Bilişim 4 Mevsim'in ilk sayısında dile getirmişim. Bilişim dergimizin altbaşlığı da *"Bilişim Kültürü Dergisi"* idi.

1969 Baharı'nda, 29 yaşımıdaymışım, bilişime tutkuyla gönül vermiş bir elektronik mühendisi olarak makinemize "bilgisayar" adını verdiğimde... Demek ki aradan dolu dolu bir elli yıl geçivermiş bilgisayar başında ülkemizi Bilişim Devrimi'yle yeni bir uygarlık düzeyine taşıma çabamızda. Bir toplumun Ekin'ini ya da Kültür'ünü oluşturan aile, beslenme, barınma, eğitim, iletişim ya da dil, bilim-teknik, endüstri, ticaret, devlet ya da din, gelenekler gibi toplumsal kurumlar arasında Sanat belki de insanoğlunu toplumsal/ekinsel değişime hazırlayan en önemli uğraşlardan biridir. Sanat, bütün toplumsal kurumlar arasında hem devlete hem halka yordakçılık yapmamayı başarma ya da özgürlük anlamına gelen bireysel bir dik duruş ve yaratıcılıkla, yasalar ve gelenekler karşısında, yeniyi yenilikçiliği, eleştiriyi özeleştiriyi içeren bir dolusavak'tır gelenek karşısında... Barajlardaki dolusavak gibi.

Kurucumuz'dan

“Geleceğin ışığını alında en erken duyumsayan özgür kişi” olarak da tanımlayabiliriz sanatçıyı... Bilim teknik ile gelenekleri, insanın ussal kişiliği ile inançlarını da dengeleyen bir işlevi tanımlar bu düşünce.

Peki... Bilişim bir teknik midir? Bir bilim midir? Yoksa eskiyi değerlendirip eldeki verileri, birikimi iyice ölçüp biçip çözümleyerek daha verimli, güzel, kullanışlı yeni dizgeler tasarlayıp gerçekleştiren bir mühendislik dalı mı ya da bir sanat mı?

İtalya'da Ortaçağ'ı sonlandıran Yenidendoğuş dönemi tiyatrosunu canlandıran ve kübik resmin başyapıtı olarak Picasso'nun 1924'te boyadığı Müzisyenler tablosundaki üç kişiden biri sığırtmaç ya da çoban (gocuğuyla halkı canlandıran Piero), öteki cübbesi sakalıyla devleti canlandıran Papaz'dır.

Bizim Karagöz gölge oyunumuzda Karagöz halkın söylemini, Hacivat ise okumuş yöneticilerin ağzıyla

Devlet'in söylemini canlandırıp çekişirlerken, *“Arte Oyunu”*ndan bozma *“Orta Oyunu”*muzda da Kavuklu ile Pişekâr çekişirler.

Geçmişte her türlü sanata da devletlerin yasaklar koymaları, her yerde görülmüş, bir süreliğine de uygulanabilmiştir... Ama en eski

çağlarda bile insanoğlunun mağara duvarlarına balık yağı isiyile resimler yapmasından ya da on üç bin yıl önce Şanlıurfa'da -şimdi yeni bulunan Göbeklitepe höyüğü'nde- yontulmuş koca taşlar dikip bizlere kalıt bırakmasından anlıyoruz ki atalarımızın yarattığı sanat damarı kurutulamamıştır.

Yaratıcılık, verimlilik ve sanat güzelliğiyle dolu mutlu bir güz dönemi diliyorum.

TEKNOLOJİ, SANAT, YAPAY ZEKÂ

Ayşe Eser Baransel

Bence sinema, teknoloji ve sanat ilişkisinde bir kırılma noktası. Resim ve heykel, müzik, tiyatro, dans, edebiyat, mimariden sonra yedinci sanat. Lumiere'in *"Bir Trenin Gara Girişi"* adlı filmi sinemanın ilk yapıtı olarak kabul edilir. Bu filmde istasyonda gezinen insanlar ve kameraya doğru gelen bir tren görülür. Tren yaklaştıkça o günün seyircileri korkmuş, yerlerinden fırlayıp salonu terk edenler bile olmuş.

Bir film ya da tiyatro seyrederken görülen şeylerin gerçekten olduğuna inanılır. Aslında edebiyat da öyledir. Ruh-bilimciler, insandaki empati duygusunun romanlarla geliştiğini söylerler. Ancak sinemada teknolojinin sunduğu olanaklarla yaratılan görsellik, bizlerde gerçeklik duygusunun çok etkileyici biçimde oluşmasını sağlar.

Aslında, teknoloji sözcüğünün kökeninde sanat da var. Teknoloji, Yunanca technikos ve loji sözcüklerinden oluşur. Teknik, sanatla ilgili, hünerli, pratik, loji ise bilgi, sistematik yaklaşım demek. Teknolojik yenilik modern toplumu değiştiren en büyük güç. Ne var ki, bu gücün iki ucu keskin bıçak gibi.

Kimilerine göre teknoloji sanatın özgünlüğünü bozuyor, araya yapay katmanlar ekleyerek insancılığı geri plana itiyor. Örneğin, matbaa ve çoğaltma teknolojileri sanat eserlerinin kopyalanarak çoğaltılmasına ve sonuç olarak sanatçının telif haklarının çiğnenmesine yol açtı. Ama bir yandan da yalnızca soylu ya da yüksek sınıfın tekelinde

olan bilginin ve sanatın geniş halk kitlelerine kadar yayılması sonucunu doğurdu. Televizyonda yabancı filmlere Türkçe seslendirme (dublaj) yapılır. Çoğu sanatçı, dublajı seslendirdiği oyuncunun sanatına haksız bir müdahale gibi görür. Ses de beden gibi bir oyuncunun en önemli özgün aracıdır. Ama dublajı önemli bir görev olarak görenler de var. Bir keresinde bir oyuncunun şöyle söylediğini hatırlıyorum. *"Gençler, rastlantı eseri bir filme giderlerse benim seslendirmem sayesinde Türkçenin doğru ve güzel kullanımını duyma şansını yakalayacaklar. Günümüzde dilimize özen gösterilmiyor, Türkçe doğru biçimde öğretilmiyor, konuşulmuyor ve yazılmıyor."*

Bir sinema filmi, teknoloji sanat etkileşimi ve sanatçının teknolojiyle ilişkisini çok iyi anlatır. İzlemediyseniz öneririm. 2011 Cannes Film Festivali'nin en gözde yapımlarından olan The Artist filmi başrol oyuncusu Jean Dujardin'e, George Valentin performansı ile "En İyi Erkek Oyuncu" ödülünü kazandırmış. Film sinema sanatının sessiz dönemine bir saygı duruşu niteliğinde sessiz, siyah-beyaz ve saniyede 22 kare ile çekilmiş. Altın Palmiye adayları arasında da olan filmin yönetmeni ise Michel Hazanavicius. Hemen *"bu çağda siyah beyaz film mi, hem de sessiz!"* demeyin. Bugünün teknolojisi ile siyah beyaz çekilmiş film. Çok güzel bir filtre kullanılmış. Görüntü kalitesi harika.

Film, gerçek bir yaşam öyküsünden hareketle oluşturulmuş. Konusu özetle şöyle: 1920'li yılların sonunda Hollywood sinema sektörünü kökünden değiştirecek 'teknolojik' bir devrim yaşanır. Ses, *"henüz hiçbir şey duymadınız"* repliği ile sinemaya bir daha hiç ayrılmamak üzere girer. Fakat sinema sektöründe yaşanan devrim boyutundaki bu değişim pek çok insanın mesleğini ve kariyerini de derinden sarsar. Dönemin en karizmatik aktörleri arasında yer alan George Valentin (Jean Dujardin) sesli film çe-

kimine uyum sağlayamaz ve meslek yaşamı ve şöhreti düşüşe geçer.

Film, bir yandan yeniliklere karşı insanların benimsedikleri farklı tutumlar üzerinde düşündürürken bir yandan da sanat ürünlerinin ticari bir meta olarak görülmesi, kitleleri etkilemek ve yönlendirmek amacıyla kullanılması konularını tartışmaya açıyor. Kimi oyuncular o dönemde sesli film çekimini harika bulup o yönde ilerlerlerken neden kimileri bunu çok komik

Artist filmi afişi

ve saçma buldular? Gerçi o dönemdeki sesli çekim yöntemleri şimdiki zamana göre gerçekten komikmiş ama bu iki yaklaşım türü tüm zamanlar için geçerli değil mi? Kimimiz yenilikleri riskli buluyoruz, kimimiz hemen çocuksu bir hevesle benimsiyoruz. Öyle ya da böyle birey olarak da, toplum olarak da teknolojik yeniliklerden kaçamıyoruz. Filmde, seyircilerin hızla sesli filme yönelmelerini, tutucu sanatçılar şaşkınlıkla ve büyük bir hayal kırıklığı ile izliyorlar.

Sanatçı her çağda yaşadığı topluma ve zamana tanıklık etmiş, sorgulamış, duygularını yaşadığı çağda var olan teknikleri kullanarak dışa vurmuştur. Günümüzde artık teknoloji-sanat ilişkisi bilim kurgu filmleri gibi. Sanatçılar, teknolojinin onlara sağladığı yeni olanaklarla sanata yeni boyutlar kazandırmanın yanında yeni sanat dallarını da ortaya çıkarmışlardır. Örneğin elektronik görüntü sa-

Yayoi Kusama, *With All My Love for the Tulips, I Pray Forever*, 2017 |
Fotoğraf: thehoneycombers.com

natı. Bu yeni sanat sanatçılar tarafından salt elektronik bir ekran üzerinde üretilen bir sanat eseri olarak kalmamış, mimari, heykel, tiyatro gibi diğer sanat dallarıyla ortaklaşa kullanılarak Pop-art, Happening, Body Art ve Enstalasyon gibi tuhaf adlı sanat alanları yaratmıştır.

Pop Art: 1950'lerde, özellikle ABD ve İngiltere'de soyut dışavurumculuğa tepki gösteren genç sanatçıların 1960'larda bir akım haline getirdikleri sanat türüdür.

Happening: Senaryoda olmayan doğaçlama yoluyla yapılan bir çeşit sanatsal etkinliktir. Hayatımıza ilk kez 1959'da,

Allan Kaprow'un New York Reuben Galerisi'ndeki "6 Bölümde 18 Olay" adlı gösterisiyle girmiştir.

Body-art: Terim geniş kapsamlıdır, Vücut Sanatı'nın bir türü, gösteri sanatlarına çok yakındır ve seyirci önünde gerçekleştirilir.

Body-Art (Vücut Sanatı) Örneği

Diğer bir türü çeşitli tekniklerden, özellikle de fotoğraftan yararlanır ve seyirci ile sanatçı doğrudan karşılaşmaz. Vücut sanatı çalışmalarında sanatçının vücudu doğrudan ortaya konur ya da vücudun fotoğrafları çekilip seyirciye ulaştırılır ve sonuçta kavramsal sanatın seyirci üzerindeki etkisi benzeri bir etki sağlanır.

Enstalasyon: Yerleştirme ya da enstalasyon, geleneksel sanat eserlerinden farklı olarak, çevreden bağımsız bir sanat nesnesi içermeyip belirli bir mekân için yaratılan, mekânın niteliklerini kullanıp irdeleyen ve izleyici katılımının temel bir gereklilik olduğu sanat türü. Kapalı veya açık mekânlarda yapılabilir.

Bir de yapay zekâ var. Cem Say'ın "50 Soruda Yapay Zekâ" adlı kitabında 31. soru, Bilgisayar Sanat Yapabilir mi? sorusudur. Sanat yapmak derken, resim yapmak, beste yapmak hatta şiir yazmayı anlıyoruz ve evet, bu tür eserler üreten yapay zekâ yazılımları var. Abartıldığını düşünebilirsiniz. Sanatsal değerleri hala çok tartışılır düzeyde. Belki de tartışmaya değer bulmayanlar da vardır.

Bunlardan en bilineni AARON. AARON, Harold Cohen tarafından üretilen bir resim makinesi. Cohen, otuzlu yaşlarında ülkesini resim sanatıyla ilgili olarak Venedik ve Paris bienallerinde temsil edecek düzeyde saygın bir sanatçı iken sanatsal bir tikanıklık hisseder ve 1968 yılında bir dönemliğine ziyaretçi hoca olarak gittiği ABD'de kalır, bilgisayar programlama öğrenir, Stanford Üniversitesinde yapay zekâ laboratuvarında çalışırken yapay ressam AARON programını yazmaya başlar.

Counting Sheep adlı foto – Kyu Seok Oh – Times Square, NY, 2011

AARON ilk önce soyut resimlerle başlamış, 10 yıl içinde üç boyutlu uzayda taşlar, bitkiler ve insanları konumlandırmayı başarmış, 20 yıl içinde de renklendirme becerisi kazanmış.

Gerçek fırça ve boya kullanan bu makinenin ürettiği tablolar dünyanın birçok saygın müzesinde sergileniyor. İnternette bir tarama yaparak AARON'un eserlerine ulaşabilirsiniz. Bu yazıda birkaç örneğini paylaşıyoruz.

Prof. Dr. Cem Say kitabında, “The Painting Fool” (Resim Yapan Budala) adlı bir yapay zekâ yazılımından daha söz ediyor. Bu yazılım girdi olarak aldığı haber

fotoğraflarından ve metinlerinden çıkarsadığı duygu durumlarıyla ilgili resimler üretiyor.

Kırmızı Ayakkabı – Elina Chauvet. Meksikalı sanatçı bu eseriyle kadına şiddeti protesto ediyor.

Harold Cohen ve AARON tabloları

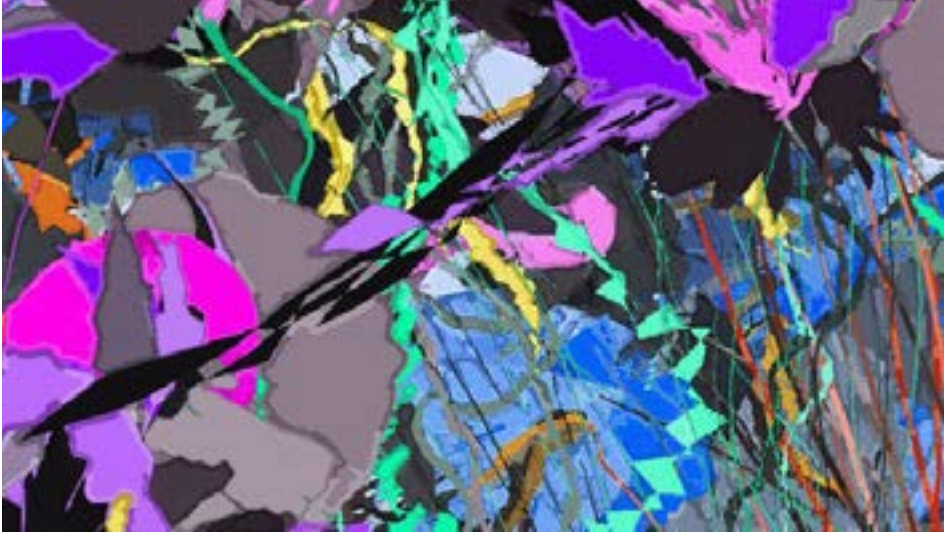
Bilgisayarların müzikte de iyi oldukları söyleniyor. Örneğin David Cope'un EMI (“Experiments in Musical Intelligence” = Müzik Zekası Deneyleri). Birçok ünlü bestecinin stilinde özgün eserler besteliyormuş ve çok sayıda müzik severi, “Şu iki eserden hangisi Bach'ın hangisi makinenin?” türünden “müzik Turing testleri”nde defalarca yanıltmış.

Türkiye’de de Bager Akbay'ın şiir yazan “Deniz Yılmaz” adlı şair bir yazılımı var. Şiirleri Posta gazetesinde yayınlanmış ünlü bir yapay zekâ, şair!. Şiir mi değil mi tartışılır tabi ama tüm dünyada yıllardır bu yönde deneyler yapılıyor. Geçtiğimiz günlerde ise bir Japon yapay zekâ programının ortak yazarlığını yaptığı kısa romanın ulusal edebiyat ödülleri ilk aşamayı başarıyla geçtiği haberi epeyce ses getirdi. Haberde, yapay zekânın

AARON adlı Yapay Zeka Yazılımının tablolarından biri

yazarlığını yaptığı ve “Konpyuta ga shosetsu wo kaku hi (Bir Bilgisayar Roman Yazdığı Zaman) adlı eserin, 3. Nik-kei Hoshi Shinichi Edebiyat Ödülleri’nde birinciliği kazanamasa da ödüle yaklaştığı bildirildi.

AARON adlı Yapay Zeka Yazılımının tablolarından biri

Sanatta neyin doğru neyin yanlış olduğu zamanın ruhuna, toplumsal yapıya, kültürel değişime ve teknolojik yeniliklere göre ve tabi en önemlisi de sanatı üreten ve tüketen bireylere göre farklılık gösteren, sıklıkla tartışılan bir konu. Ayrıca zaman içinde sanatsal akımlar, güzel duyu algısı da değişiyor. Bence bu konuda yeniliklere açık olmak gerek. Tıpkı bir çocuk gibi. Bir karikatürde gördüm. Çocuk, “Anne ben büyüyünce sanatçı olacağım” diyor. Annesi de “Kor-karım birini seçmen gerek yavrum” diyor. “İkisi bir arada olmuyor.”

Kaynaklar:

- Cem Say, “50 Soruda Yapay Zeka”, Bilim ve Gelecek Kitaplığı, 8. Baskı Ocak 2019.
- Hakan UĞURLU, Teknoloji Sanat İlişkisi: Günümüzde Teknolojik Sanatların Amacı, , Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (2008) 1/2, 247-260, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/202464>,
- <http://www.beyazperde.com/filmler/film-183070/>
- https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/09/150923_robotlar_sanat
- <http://www.sanatatak.com/view/yapay-zekanin-yazdigi-roman-neredeyse-edebiyat-odulu-aliyordu>
- <http://artengine.ca/blog/?m=201303>

SANATIN EVRENSEL DİLİ VE ANADOLU

A. Eser Baransel

Sanat sanat için midir yoksa sanat toplum için mi? Hiç gitmediğimiz bir ülkede, bizim yaşamadığımız bir çağda, bambaşka olaylardan etkilenerek yazılmış bir roman ya da bir müzik eseri, nasıl oluyor da duygularımızı harekete geçirebiliyor? Anadolu'ya özgüdür diye düşündüğümüz bir sanat eseri, sınırları nasıl aşıyor? Burada yaşayan ve üreten sanatçının ürettiklerini, duyumsadıklarını dünyadaki diğer insanlar nasıl anlıyorlar, neden beğeniyorlar?

Bu sorulara yenilerini ekleyebilecek ya da belki de yanıtlayabilecek ilginç bir öykü anlatmak en iyisi. Halk şiirinden klasik batı müziğine, baleden sinemaya dek uzanan inancı güç gerçek bir yaşam öyküsü bu.

*Kolay mı gerçeğe ermek
Dost bağından güller dermek
Orda kalsın değer vermek
Yeter ucuza satmasın.*

Yukarıdaki dizeler Aşık Nesimi Çimen'in "Şifa İstemem" adlı deyişinden alınmıştır. Nesimi Çimen, Adana'da kalaycılık yaparken Yaşar Kemal bu halk ozanını ailesiyle birlikte İstanbul'a getirir. Nesimi, yürekli bir ozan. Yanında çalıştığı ağanın kızıyla sevmişler birbirlerini ve kaçmışlar. Eşi Dilber Çimen de yürekli bir kadın. İstanbul'da Anadolu Hisarı, Kavacık'taki evleri bir zamanlar çiçekli ev olarak bilinirmiş. Bu evin misafirleri arasında kimler yok ki. Aşık Mahsunî, Ruhi Su, Yaşar Kemal, Can Yücel, Fakir Baykurt, Yılmaz Güney, Atıf Yılmaz, Zülfü Livaneli ve daha birçok önemli entelektüel ve sanatçı. Sazın sözün, sanatın eksik olmadığı, o güzel evlerden.

Aşık Nesimi Çimen'in oğlu Mazlum Çimen o zamanlar kulağında bin bir türlü şiir ve halk ezgisiyle büyüyen bir çocuk. Can Yücel'in yönlendirmesiyle konservatuarın keman bölümüne kaydolur.

Ne var ki, okul çok uzak evlerine. Mazlum Çimen elinde kemanı, çiçekli evlerinden her sabah erkenden yollara düşer. Vapura biner, Etiler'deki konservatuara gider. Kulağında Anadolu ezgileri, dünyanın en güzel kentinin en güzel yerinde elinde klasik batı müziğine ait kemanı ile her gün, şimdi yazarken bana muhteşem görünen bir yolculuk yapar. Bir keresinde, bir yaşlı amca vapurda "Oğlum kemanınla bir taksim geç, bakalım" der. Mazlum Çimen şaşırır. Taksim İstanbul'da bir semt, ne demek istiyor diye düşünüp, "Bilmiyorum" der. Okulda anlattığında kendisine çok gülerler. Taksim aynı zamanda Türk müziğinde tek bir sazla, asıl makama girilmeden önce o makama özgü ses dizileri çevresinde doğaçlama olarak gezilerek çalınan bir müzik formu olduğunu o zaman öğrenir.

Başarılı bir öğrenci olmasına karşın, bu uzun yolculukları sonrasında, sazla sözle ve konuklarla dolup taşan evinde, verilen ödevleri yapamamaya başlar. Annesi ve evin konukları ona evde çalışması için özel mekanlar düzenlemeye çalışsalar da, bir yandan bağlama ile halk ezgileri tınıları, öbür yanda kendisinin klasik batı müziği sesleri, bir türlü olmaz.

Bir gün okula gider ve okulu bırakmak istediğini söyler. Neden diye araştıran hocaları, "istersen başka bölüme geç ama okulu bırakma" diye ısrar ederler. Mazlum Çimen de "evde çalışmamı gerektirmeyecek bir bölüm varsa olur" der, olabileceğine inanmayarak.

Bilin bakalım ne olur? “Bale var” derler. Mazlum Çimen, dört yıl keman okuduktan sonra konservatuarın bale bölümüne geçer. Ailesi, oğullarını destekler. Annesi, Dilber Çiçek oğluna yünden bale taytları bile örer. “Baba”, der bir keresinde Mazlum Çimen, “Bana kızıyor musun? Ne ilgisi var, bizim Anadolu’ya özgü kültürümüzle, müziğimizle diyor musun?”

Aşık Nesimi oğlunun gözlerine bakar ve “Oğlum, sen nasıl mutlu olacaksan öyle yaşa” der.

Bu yüce gönüllü halk ozanı Nesimi Çimen,

Arifler azaldı kalmadı kâmil

Hani sohbet eyhi, nerde eyhi dil

Her ne arar isen bir güruh cahil

Gel göçelim gönül gidelim burdan

Diyerek, 2 Temmuz 1993’te Sivas’ta Madımak Oteli’nde, bir güruh cahil yobaz tarafından yakılarak öldürülmüştür.

Mazlum Çimen 1981 yılında konservatuvardan mezun olur. İstanbul Devlet Opera ve Balesinde bale sanatçısı olarak onlarca klasik eserde rol aldıktan sonra “Yedi Kocalı Hüzmüz”, “Hisseli Harikalar Kumpanyası”, “Artiz Mektebi” gibi müzikallerde dans eder. En son 2002 yılında “Emrah ve Selvihan” ile baleyi bırakır.

1989 yılında, Yunus Emre oyununun müziklerini yapar ve ülkemizin en önemli film müziği bestecisi olma yolunda ilk adımını atar. Sonrasını duymuş, görmüş, dinlemiş olabilirsiniz. Aysarının Zilleri, Mem ü Zin, Soğuk Geceler, Hollywood Kaçakları, Işıklar Sönmesin, Nazım Hikmet Ziyaretçin Var, Gönülümdeki Köşk Olmasa, Büyük Adam Küçük Aşk, Oyun, Son Cellat ve Umut filmlerinin müzikleri, birkaç dizi ve belgesel müzikleri, Yunus Emre ve Ferhat ile Şirin oyun müzikleri, oyunculuk.

Dört Altın Portakal, üç Altın Koza, bir Ankara Hitit Güneşi, Orhan Murat Arıburnu ödülleri, bir İsviçre ödülü ve 2008 Montpellier Fransa Film Festivali en iyi film müziği ödülünün, toplamda on dört en iyi müzik ödülünün sahibi. Aday olduğu her festivalde “En İyi Film Müziği” ödülünü alır.

Şimdilerde, piyanist oğlu Evrim Saki Çimen ile birlikte müzik çalışmalarını sürdürüyor.

Sanatçı, yalnız, toplumdan soyutlanmış, dâhi bir kişi değildir. Sanatçı dünyanın her yerinde, ister sipariş üzerine üretirken, ister egemen güçlerin baskılarına karşı muhalif bir tutum içinde kendini ifade ederken içinde bulunduğu toplumdan, üzerinde yaşadığı topraklardan etkilenir ve esinlenir. Toplumun genel anlam

dünyasını paylaşır. Ve dünyanın neresinde olursa olsun, çoğu zaman sanatından, sanatçı kimliğinden ve duruşundan ödün vermez, acı çeker.

Şair Nazım Hikmet’in dediği gibi Akdenize bir kısrak başı gibi uzanan bu memleket, Anadolu, on bin yıldan fazladır büyük uygarlıkların doğup geliştiği, gelip geçtiği, tarih boyunca farklı kültürlerin bir arada uyum içinde yaşadığı, eşi benzeri görülmemiş bir yurt. Bu topraklarda yaşayan sanatçı bir ailenin üç kuşağının başından geçenlerse kısaca böyle.

Ben sözü, Nesimi’nin bir dörtlülüğüyle bitireyim, sanatın evrenselliğini, tarihselliğini ve zamanın ruhunu, sanatçıların yaşamlarımıza kattığı anlamı varın sizler değerlendirin.

Ak meleğim göç eylemiş yurdundan

Havalanmış minnet etsem iner mi

Can çıkmazsa o kurtulmaz bu demden

Alev almış ateş dağı söner mi.

Kaynaklar:

- Bein İztv, “Yaşamın İzinden Portreler: Mazlum Çimen”
- <https://m.biyografi.info/kisi/mazlum-cimen>
- <https://sarki.alternatifim.com/sarkici/nesimi-cimen/akli-olan-ak-melegim>

SANAT VE İLETİŞİM: REMZİ YILMAZ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Meltem Yılmaz

İnsan varlığının ilk iletişimi kendisiyle olan “kendiyile iletişim”dir. Yaşanan dünyada nitelik ve nicelik bakımından en sık, çok ve yoğun olan iletişim, insanın kendisiyle olan iletişimidir. Bu iletişim uyku dışında kesintisizdir. Uykuda bile rüyalar yoluyla devam eder. Kendisiyle iletişim insanda yaşam boyu soluk alma gibi sürekli (Erdoğan, 2019). Kişinin kendi benliğiyle iletişimi, düşünürken, bir problemi çözmeye çalışırken ya da günlük olayları yorumlarken devreye girer.

İnsanlar arası iletişim deyince ilk akla gelen sözel iletişimdir. “İnsanlar konuşa konuşa anlaşırlar” atasözümüz de kişilerarası iletişimi vurgulamaktadır.

Sözel iletişimin temeli, dili tam olarak konuşabilme ve yazabilme olarak ifade edilebilir. Fakat, etkin dinleme de iletişimde önemli bir faktördür. İyi bir dinleyici, iletişim kurduğu kişinin yalnız söylediklerini değil, yüzü, eli, kolu ve bedeniyle yaptıklarına da dikkat eder. Çünkü yüz ifadeleri, el ve kol hareketleri, bedenin duruş tarzı, sesin tonu gibi sessiz mesajlar kullanarak da iletişim kurulur. Etkin dinleme, dinleyenin anlatılanı yalnız duyduğunu değil, aynı zamanda doğru olarak anladığını da gösterir. Bu yüzden bu yöntem en sağlıklı iletişim yöntemi olarak kabul edilmektedir (Bingöl, 2019).

İnsanlık tarihine baktığımızda, insanlar arası iletişimde sanat araçlarının kullanıldığını görürüz. Bunlar simgeler, işaretler, sesler, beden hareketleri ve benzerleri gibi sanatsal anlatımların temel alanlarıdır. Tarih boyunca insanın kendini anlatabilmekte kullandığı en güçlü ve en özel araç sanat olmuştur. Bu bağlamda, sanatın bir iletişim aracı olarak ele alınması ve sağlıklı kuşaklar (nesiller) yetiştirilmesinde eğitim amacıyla kullanılması çok önemlidir.

İnsanlar konuşmadan önce resim yapmıştır. Bir iletişim aracı olarak resim yapmak dilden daha eskidir. Bu tür iletişim gerçeğe daha yakın olduğundan daha etkilidir ve evrenseldir.

Sanat duygularımızın özgürleşmesini sağlar. Konuşamadığımız, söyleyemediğimiz duygularımızı, düşüncelerimizi, iç dünyamızı aktarmada sanat en etkili araçtır. Böylece dış dünya ile iletişime geçebiliriz. Çünkü, kendini anlatabilmek insanın temel ihtiyaçlarından biridir. Özellikle gençlerin iç dünyalarını

Görsel 1: Öğretmenin Karikatürize Çizimi (Yılmaz, 2015) Tükenmez Kalem

yansıtımalarında, duygu ve düşüncelerini anlatabilmelerine yardımcı olmak ve içsel sıkıntılarını, sorunlarını belirleyebilmek açısından sanatsal çalışmalara yer verilmesi büyük önem taşımaktadır. O yüzden sanat eğitime herkesin ihtiyacı vardır.

Sanatın iletişim aracı olarak kullanılmasına otizmli bir bireyden örnek verilebilir. Otizm genel olarak sosyal iletişim zorluğu şeklinde açıklanmaktadır. Otizmli bireyler, insanlarla ilişki kurmada, ortak etkinliklerde bulunma, göz teması kurmada çekimserdirler. Çevreleri ile ilişkileri ya hiç yoktur ya da oldukça sınırlıdır. Bir çoğu, sözel iletişim kurmaktan kaçınır.

Görsel 2: Üç Boyutlu Seramik Çalışması, Erkek Figürü (Yılmaz, 2017)

Görsel 3: Kadın Portresi (Yılmaz, 2017)

Yukarıda bahsedildiği gibi her insan kendisiyle iletişim halindedir. Bu durum, otizmlilerde daha belirgindir. Bir yandan, her insan için duygu, his ve düşüncelerini aktarma ihtiyacı geçerlidir. Otizmlili bir birey olan Remzi Yılmaz, rüyalarını, duygularını ve hislerini resim yaparak kağıda aktarmaktadır. Böylece, hem kendi iç dünyasını rahatlatmakta hem de, diğer insanlara yaptığı resimler ve çizimler aracılığı ile duygu ve düşünceleri hakkında mesaj göndererek iletişim kurmaktadır.

Remzi çizimlerinde, ilgi duyduğu kişilerin portrelerini çizerek o kişilerle bir nevi iletişim kurmaktadır. Kendi portresinin yapıldığını gören kişiler, çizime ve Remzi'ye ilgi göstermekte ve bu ilgi Remzi'nin çok hoşuna gitmektedir. Bazen yaptığı portreleri imzalayarak kişinin kendisine vermekte; bazen de kişi istese bile çizimi vermeyerek kendisine saklamaktadır. Ayrıca, gözlemlediği ve etkilendiği bazı yüzlerin ifadelerini karikatürize ederek de kağıda aktarmıştır (Görsel 1). Bazı portre çizimlerini seramik ile üç boyuta taşımıştır. İki boyutlu çizimlerini, üç boyuta oldukça etkin bir şekilde geçirmiştir (Görsel 2,5). Remzi, portre çizimlerinde karşısındaki insanın yüzünde bulunan ifadeyi, çizgileri ile belirtmektedir (Görsel 3). Görsel 1 de yer alan portredeki otoriter ve kızgın yüz ifadesi, Görsel 3 de yerini düşünceli ve endişeli bir ifadeye bırakmıştır. Remzi örümceklere karşı hem ilgi

Görsel 4: Örümcek Çizimi (Yılmaz, 2017) Tükenmez Kalem

besler, hem de korkar. O yüzden bir çok örümcek çizimi yapmıştır (Görsel 4). Bu şekilde, hem ilgi duyduğu, hem de korktuğu bir canlıyı çizerek ifade etmiştir. Böylece hem kendi içini rahatlatmış, hem de korkusunu ve ilgisini bizlerle paylaşmıştır. Güncel hayatında yaşananları da kağıda aktararak gözlemlerini bizlerle çizgileri aracılığı ile paylaşmaktadır (Görsel 6).

Sonuç olarak, Remzi Yılmaz'ın çizim ve üç boyutlu seramik heykelleri ile iç dünyasını, ilgilerini, korku ve rüyalarını izleyicilere aktardığını gördük. Bu durum, görsel sanatları kapsamaktadır. Fakat, başka birisi müziği de kullanarak iletişim sağlayabilir veya herhangi başka bir sanat dalını. Sanat, aynı zamanda evrenseldir ve anadil kullanmayı gerektirmez. Dolayısıyla, kuvvetli bir iletişim

aracı olarak da değerlendirilmelidir.

Görsel 5: Remzi Yılmaz ve Seramik Erkek Büstü (Yılmaz, 2017)

Görsel 6: Pazarda Patates Satıcısı (Yılmaz, 2019)
Kara Kalem

Kaynaklar:

Becer, Emre (2005) İletişim ve Grafik tasarım, Dost Kitabevi Yay.,Ankara.

<http://eski.bingol.edu.tr/media/263898/Buro-Yonetimi-ve-iletisim-Teknikleri-2-.pdf>

<http://www.irfanerdogan.com/intro2com/intrprsnl.html>

Arkadaşım Meltem Yılmaz

Konuk yazarımız Prof. Dr. Meltem Yılmaz'la arkadaşlığımız TED Ankara Koleji'ne, lise yıllarına uzanır. O zamanlardan beri, güçlü kişiliği, zorluklarla mücadele etme biçimi beni hep çok etkilemiştir. Meltem, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nü 1986 yılında bitirdi. 1990 yılında "Kent İçindeki Tarihi Çevrelerin Korunması ve Geliştirilmesi" başlıklı teziyle Yüksek Lisansını tamamladı. "Mülkiyet Hakkının Doğal ve Kentsel Çevreye Olan Etkileri – Ankara Mogan ve Eymir Gölleri Örneği" başlıklı teziyle doktorasını aldı, 2006 yılında Doçent, 2012 yılında ise Profesör oldu. McGill Üniversitesinde 6 ay "Sürdürülebilir Mimarlık" üzerine araştırma yaptı. Hacettepe Üniversitesi'nde, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı (2013-2016), Mimarlık Fakültesi Dekan Vekilliği (2014-2016), İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölüm Başkanlığı gibi idari görevlerde bulundu. Halen Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü öğretim üyesidir. 2011 yılından beri YÖK Engelli Öğrenci Komisyon Üyeliğini sürdürmektedir. Mimarlık ve İç Mimarlık alanlarında uygulanmış projeleri bulunmaktadır. Sürdürülebilir Mimarlık ve Engellilere yönelik mekânsal düzenlemeler üzerine birçok ulusal ve uluslararası yayın gerçekleştirmiştir.

Prof. Yılmaz, Bilişim 4 Mevsim dergisinin sıkı bir okuyucusu.

Bu sayıda ana temanın sanat olacağını söylediğimde, onca işinin arasında beni kırmadı ve "Sanat ve İletişim" konulu bu yazıyı yazdı. Yazının çok uzun olmamasına dikkat ettiği için değinemediği, bence sanat ve iletişim başlıklı bir yazıda kesinlikle söz edilmesi gereken bir kahraman daha var. Remzi'nin ağabeyi Tayfun Yılmaz. Tayfun, iletişim yeteneğine hayran olduğum bir genç. Zaten İletişim Fakültesi'ni bitirdi. Birikimi ve yeteneğini kardeşine olan sevgisiyle birleştirdi ve Remzi'nin sanatsal üretimini öyküleştirecek bir marka yarattı. Remo. Remzi Yılmaz'ın Türkiye'de ve Norveç'te açtığı sergilerde küratörlük görevini üstlendi. Remo markasının sosyal medyada tanıtımını yaptı. Remo'nun diğer eserlerine www.designremo.com bağlantısından ulaşabilirsiniz

SİBEL HANIM

Sibel Hanım, “hanım” sözcüğünün çok yakıştığı, o kadar ki, yıllar geçip birbirimizi iyice tanısak da ona seslenirken ya da ondan söz ederken adının yanına “hanım” sözcüğünü ille de eklediğimiz arkadaşımız. Güler yüzü, insanı rahatlatan sakın konuşma tarzı, düzgün diksiyonu ve insanlara olumlu yaklaşımının bunda büyük payı var.

Sibel Özmen, Bilişim AŞ’ye 2012 yılında katıldı. BilişimERP bölümünde Fonksiyonel Danışman olarak görev yapıyor

Sibel Hanım, bize biraz öğrenim yaşamınızdan ve Bilişim AŞ’ye girmeden önceki meslek yaşamınızdan söz eder misiniz?

İlk, orta ve lise eğitimimi Ankara’da tamamladım. Ankara Cumhuriyet Lisesi Fen mezunuyum. Hacettepe Üniversitesi Ankara Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Ana Bilim Dalından mezun olduktan sonra, Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Finansman Bölümünde Lisans tamamladım.

Başlarda muhasebe mantığını kavramak her ne kadar zor gelse de, süreç içinde severek yaptığım bir meslek haline geldi. Çalışma hayatına geçtiğimde; muhasebeyle ilgili eğitim ve seminerlere katıldım. Son olarak da Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olmaya hak kazanıp belgemi aldım. Ön Lisansımı tamamladıktan hemen sonra çalışma hayatına atıldım. Pek çok firmanın muhasebe birimlerinde, kısa ve uzun süreli çalıştım. Her birinden hayatıma katılmış deneyimler oluştu.

Bilişim A.Ş.’ye başlamadan önce; Tepe Mobilya A.Ş.’de Maliyet muhasebesi Şefi olarak görev yapıyordum. Yaklaşık 13 sene Tepe Mobilya A.Ş. ve Tepe Home A.Ş. bünyesinde hizmet verdim. Bu süreç içinde, muhasebenin tüm alanlarında çalışıp tecrübe edin-

me şansım oldu. Bu süreçte Oracle 11.i ERP geçiş sürecinde anahtar kullanıcı oldum. Danışmanlardan, sorumluluğum dahilindeki modül eğitimlerini alıp son kullanıcılara gereken eğitimleri verdim. Gerek test, gerekse canlı kullanımda karşılaşılan sorunların giderilmesinde aktif rol oynadım.

Öncesinde de Etsun A.Ş. Yurtdışı muhasebe servisinde 3,5 yıl çalıştım. İhracat ve ithalata ilişkin deneyimlerimi burada kazandım.

Daha öncesinde, Ana Britanica’da, Öteki Yayıncılık’ta, Gimat’ta gıda toptancılığı yapan bir firmada, Uluslararası Nakliyat firmasında...

Son olarak Bilişim A.Ş. ile yollarımız kesişti. İyi ki kesişmiş; mesleki açıdan kendimi daha da geliştirme fırsatını yakaladım.

Çok yoğun ve hareketli bir tempoda çalışıyorsunuz. Seyahatleriniz oluyor. Üstelik bir Annesiniz. Kızınız ve eşiniz sizi özleyip, iş temponuzdan yakınıyorlar mı?

“Çalışan Anne” olmak kolay değil, hele ülkemizde çalışan anne olmak oldukça zor bir yetenek. Eğer aileniz, eşiniz

sizi desteklemiyorsa; altından kalkılacak gibi de değil doğrusu. Kızım dünyaya geldikten sonra, ekonomik kriz gerekçesiyle işten çıkarılmıştım. Genelde, doğum yapan özel sektör çalışanı kadınların yaşadığı bilindik bir senaryo bu aslında. Biz bu durumu fırsata çevirdik ve kızım 1,5 yılı birlikte geçirmenin mutluluğunu yaşadık. Hayatım-

da verdiğim en doğru karardı bu.

Muhasebe mesleği, maalesef mesaisi olan bir meslek değil. Özellikle üst üste gelen tebliğ, kanun ve uygulama düzenlemeleriyle, muhasebe mesleğini icra edenlerin işi gerçekten çok zor.

Önceki çalışma hayatım-

da da bu zorluğu eşimle birlikte göğüsledik. Son zamanlarda, çok üzücüdür ki; iş yoğunluğundan bunalarak intihar eden Serbest Muhasebeci Mali Müşavir meslektaşlarımız bile oldu...

Şu an, kızım da dahil olmak üzere çalışma hayatım konusunda desteklenmek beni motive ediyor. Tabi ki arada özllemeler, yorgunluklar yaşıyoruz. Belki de araya özlem girmesi aile ilişkilerimizi daha da

perçinliyor olabilir...

Peki ya tiyatro? Nasıl başladınız? Sahne tozunu ilk nerede yuttunuz?

Üniversite sınavına hazırlanırken gizlice Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı sınavlarına girdim. Bu süreçte konservatuar son sınıf öğrencilerinden sınava yönelik hızlandırılmış tiyatro eğitimi aldım. Aristofanes'in "Lysistrata" oyunundan bir tiratla girdiğim sınavda maalesef başarılı olamadım. Sanırım ilk sahne tozunu da orada yuttum... Profesyonel bir tiyatro eğitimi almadan, jüride bulunan Sn. Cüneyt Gökçer karşısında sahnede bulunmanın onurunu yaşamak bile o dönem bana yeterli gelmişti.

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olduktan sonra, Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası bünyesindeki Tiyatro topluluğunda yer aldım. İşte bu vesileyle, Amatör Tiyatro

yapabilmenin fırsatını yakaladım. Zaman içinde “İnadına Tiyatro Aşıkları (İTA)” tiyatro topluluğuna katıldım ve bu grupla oda bünyesinde çalışmalarımızı sürdürmeye başladık.

Tiyatro ile ilgili hiç eğitim aldınız mı? Oyunlarınızı nerede sahneliyorsunuz?

Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası bünyesindeki Tiyatro topluluğunda, Devlet Sanatçısı Sn. Neşet Erdem’den ilk profesyonel tiyatro ve sahne dersleri aldım. Sonraki eğitimlerimizi yönetmenimiz ve aynı zamanda meslektaşımız olan Sn. Serkan Sağır’dan aldık. Kendisi,

oda bünyesinde bir tiyatro grubunun oluşmasında çok özveri ve emek sarf etmiştir. Her oyun öncesi son provalarda, Sn. Yıldırım Şimşek ve Sn. Mehmet Ulusoy hocalarımızın da mutlaka bize katkısı olur.

Tiyatro eğitimi içeriğinde biraz şan ve dans dersleri de bulunuyor. Bu nedenle eğitim sonrasında bedeninizi, sesinizi ve mimiklerinizi daha doğru biçimde kullanabiliyorsunuz. Özellikle çocukların drama eğitimi alması, özgüven kazanmalarında büyük etken oluşturuyor. Yetişkinler bu eğitimi aldığında; topluluk önünde duruş, konuşma gibi yeteneklerin geliştirilmesi, varsa topluluk önünde konuşma korkusunun giderilmesi sağlanıyor.

Tiyatro eğitiminden sonra, izlediğiniz film ve dizilerde hataları, eksiklikleri hemen fark ediyorsunuz. Televizyonun sesini kapa-

tıp sadece hareketleri izlediğinizde, filmin konusu hakkında fikir sahibi olabiliyorsanız ve filmin duygusu size geçiyorsa, izlediğiniz filmin çok iyi oyuncular tarafından oynandığını bilmelisiniz.

Hazırladığımız oyunların oynanacağı sahneler Odamız aracılığıyla yapılan başvurular sonunda netleşiyor. Şimdiye kadar; Küçük Sahne, Ankara Sanat Tiyatrosu, Yenimahalle Belediyesi 4 Mevsim Tiyatro Salonu, Şinasi Sahnesi, Kocatepe Kültür Merkezi, Ankara Halk Tiyatrosu Sahnesi’nde oyunlarımızı sergiledik. Bunun dışında Muğla, Karaman ve Kayseri illerine de turneler gerçekleştirdik.

Ne tür oyunlarda, hangi rollerde oynamak hoşunuza gidiyor?

Sahnelediğimiz oyunların tamamını “komedi” türü oluşturuyor. Oyun seçimlerinde çoğunlukla grup olarak ortak karar verdiğimiz için; aslında hepimiz istediğimiz türde oyun oynamış oluyoruz. Yönetmenimiz zaten bize uygun rolleri öngördüğü için; rol açısından bir rahatsızlığımız da olmuyor. Komedi türü aslında oldukça ciddiye taşıyor, güldürürken düşündürmek için çok kafa yormak gerekiyor.

Bazen tek bir replik bile söylemeden sahnede yer alırsınız, ancak oyunun en beğenilen rolünü oynamış olursunuz. Yani, repliği çok olan oyuncunun en güçlü rolü olduğu anlamına gelmez. Önemli olan o rolü yaşamak ve yaşatmaktır. Sahnede rol çalmadan, eşitlikçi ve içten oynadığınızda; oyunun başın-

dan, oyun bitimine kadar söylediğiniz ve yaptığınız her şey kendiliğinden oluverir. Siz bile kendinize hayret edersiniz. Biz, bu işte “Sahne Perilerinin” parmağı olduğunu düşünüyoruz...

Şimdiye kadar; Üfürükçü, Zalım Mahmut, Türkmen Düğünü, Deliler Boşandı, Memurin Faslı adlı oyunlarda rol aldım.

Tiyatroya” insanı insana insanla anlatan sanat” derler. Bu sanat dalının en çok hangi yönü sizi kendine çekti? Rol yapmak, canlı etkileşim ve paylaşım olanağı, sahne ışıkları?

Her birimiz para kazanıp daha iyi koşullarda yaşamımızı idame etmeyi, çocuklarımıza daha üst düzey yaşam standartları sağlamayı hedefliyoruz. İçinde bulunduğu-muz koşulların getirdiği bir dayatma bu. Sevinçlerimizi, hüznlerimizi kendimizle veya çekirdek ailemizle yaşıyoruz; aslında gide-rek bireyselleşip yalnızlaşıyoruz.

Tiyatro; madalyonun diğer yüzü, yani “böyle de olabilirliğin” an-latıldığı alan; aslında, hayatın ta kendisi. Sahnede kendinizden bir parça bulabilirsiniz, bakarsınız ki yalnız değilsiniz. Her birimiz benzer sevinçleri, hüznleri yaşamış; ancak kimseyle paylaşma-mışızdır.

Tiyatronun güzelliği; hepimizin yaşadığı, şahit olduğu, bildiği durumları dile getirebilmek, güldürürken de düşündürebilmek. Oyuncu, seyirciyle enerji alışverişinde olduğu için tiyatronun di-

namik yapısı da çok yüksek. Sanırım tiyatronun “yaşamın kendisi” oluşu beni etkiledi.

E tabi birde işin ambiyans kısmı var; dediğiniz gibi ışıklar, sah-ne, müzik, oluşan o sinerji... Özellikle oyun başlamadan önce kuliste yaşanan o heyecan ve adrenalin... İşte bunlar da paha biçilmez duygulanımlar...

Yoğun iş yaşamı ile bu uğraşınızı nasıl sürdürüyorsunuz? Bilgisayar yazılımı ile uğraşanlar, program yazar kişiler zamanlı planlı, programlı yaşamayı benimsiyor, günlük yaşamlarını da belirli algoritmalara göre programlamaya başlıyorlar. Sizin formülünüz nedir?

Dediğiniz gibi yoğun iş temposunda Tiyatroya vakit ayırmak

büyük fedakarlık gerektiriyor. Çünkü oyun öncesi yapılan çalışmalar oldukça yoğun ve yorucu. Özellikle oyuna kısa bir zaman kala yapılan provalar hafta sonlarını kapsıyor, hatta gece geç saatlere kadar sürebiliyor. Çalışma gün ve saatlerimiz çalışmanın başında belirlenmiş olduğu için, günlük programımı bu plana göre düzenliyorum. Yoğun

iş temposuna göre bazı çalışmalara katılamama durumum olabiliyor, bunun için kendi rolümün olduğu sahne provalarını çalışmaya katılacağım günlere kaydırabiliyoruz. Oyun günü ve oyun öncesi son genel sahne provalarında, özellikle de müdürümüz Sn. Mutlu Sedat Yılmaz'ın bana gösterdiği hassasiyet konusunda bu vesileyle teşekkür etmek istiyorum. Son provaya veya oyun

gününe denk gelen seyahatlerin düzenlenmesi konusunda bana hep destek olmuştur.

Ayrıca, yıllardır amatör olarak tiyatro bünyesinde yer aldığım için; tiyatro çalışmaları artık günlük yaşamımızın bir parçası olmuş durumda.

Ailenizde tiyatro ya da başka sanat dallarıyla ilgilenen kişiler var mı?

Evet var, bu konuda çok şanslı olduğumu düşünüyorum. Eşim edebiyatçı/şair, kızım ise profesyonel tiyatro eğitimi aldı. Hatta ilk oyunlarımızdan “Üfürükçü” ve “Zalım Mahmut” oyunlarında çocuk oyuncu olarak kızım ile aynı sahneyi paylaştık. Sonrasında kızım daha profesyonel eğitimler alarak Drama eğitmeni olabileceği sertifika almaya hak kazandı.

Özetle; sanatın her dalı ayrı güzel, ama Tiyatro bir başka güzel...

Bilişim 4 Mevsim’de bana bu sohbet fırsatını verdiğiniz için; başta size ve Bilişim A.Ş. Yönetimine çok teşekkür ediyorum.

Sibel Hanım, yalınlık, duruluk ve incelikten dokunmuş bir giysi üzerine giymiş de aramızda dolaşıyor sanki.

Ünlü bir psikiyatrist - şairin, Kemal Sayar’ın bir söyleşisinde duymuş ve çok etkilenmişim:

“İnsan yaptıkları ettikleriyle ve hissettikleriyle ve tüm bunları ifade edişi ile aslında bir sanat eseri. İnsanın ruhu başlı başına bir şiirdir.”

Bu söyleşiden sonra neden aklıma geldi yeniden dersiniz?

Bu güzel röportaj için asıl biz teşekkür ederiz. Tiyatro ve sanatla geçireceğiniz mutlu ve sağlıklı günler dileriz.

BİLİŞİM AŞ VE SANAT

Güneş gözlükleri yerine sanat gözlükleri taktık gözlerimize geçtiğimiz yaz aylarında.

İçimize, dışımıza, yakınlara, uzaklara bu gözlüklerle baktık. Güzelin peşindeydik. Bize benzeyenlerde,

benzemeyenlerde, sakın denizlerde, meltemlerde, yıldızlı gecelerde, sevgiyle bakılan derin gözlerde aradık.

Yansımalar bölümünde bizlerden üç kişi, Işıl, renklerde, Onur ve Demet ise notalarda buldu güzelliği.

Bütün içtenlikleriyle sanatı deneyimlediler, paylaşmaktan

çekinmediler. Özgür bıraktık duygularımızı, hayallerimizi. Mutlu olduk.

Umarım beğenir, mutlu olursunuz sizler de...

Demet Kiroğlu

Işıl Atasoy

Onur Bumin

Sakin ve Kararlı: Demet Kiroğlu

Demet, bilisimERP bölümünde Fonksiyonel Danışman olarak görev yapıyor. Yaşamında müzik aracılığıyla güzelliği arayanlardan. Sanat temalı üçüncü sayımızda yer almayı ve gönül verdiği müzik aleti çelloyla yaptığı bir çalışmayı paylaşmayı kabul ettiği için kendisine ve onu destekleyen öğretmenine çok teşekkür ediyoruz.

Çello çalmaya nasıl merak saldın?

Bas sesler küçüklüğümden beri daha çok hoşuma giden ve beni yakalayan sesler olmuştur. Bu nedenle bu enstrümanı tanımaya başladığımda çok heyecanlandım, boş telin sesi bile inanılmaz güzel gelmişti. Birçok şeyi beğenebilirsiniz ancak bazıları çok daha ileriye gidiyor. Bir çeşit aidiyet hissi kurmak gibi, karşılaştığınızda anlıyorsunuz. Çello da bu anlamda benim için hep çok özel bir yerde olmuştur.

Kaç yıldır çalışıyorsun? Yanındaki öğretmenin mi?

Aslında 7 yıl oluyor ancak bu yıllar boyunca düzenli ders aldığım ya da dikkatimi toplayıp düzenli çalıştığım dönemler çok çok daha az. Bu nedenle benim için yavaş ancak istikrarlı bir süreç olduğunu söyleyebilirim :)

Evet videoda bana eşlik eden viyolonsel hocam, Ulaş Tercan. Kendisi Bilkent Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nden mezun oldu, esas enstrümanı viyalonsel. Sonrasında Hacettepe'de yüksek lisans eğitimini tamamladı.

3. Neden bu parçayı seçtin?

Ulaş (öğretmeni) seçimimin çok bilinen bir parça olduğu için

riskli olduğunu belirtti ancak çok sevdiğim ve çelloya da çok yakıştırdığım için bu riski aldım diyelim. :)

Minyon yapısı ve sessiz duruşuna kanmamak gerekir. Benim gözlemlediğim kadarıyla çok kararlı bir kişiliğe sahip. Yaşamında değişiklikler yaparken cesaretle karar alıyor ve kararlarının arkasında azimle ve sabırla duruyor. Seçtiği parça da bu gözlemimi doğruluyor, *"I Did It My Way"*.

Sevgili Demet, seçtiğin yolda mutlulukla yürümeni dileriz.

Demet Kiroğlu'nun performansını,

<https://bilisim.com.tr/video/video1.html>

bağlantısına tıklayarak izleyebilirsiniz.

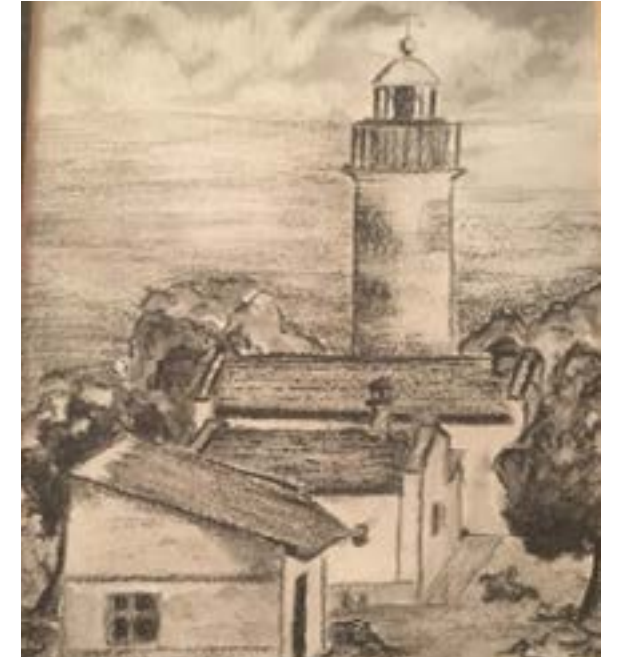
Sessiz ve Derin: Işıl Atasoy

Işıl Atasoy

Işıl Atasoy, sessiz, ağır başlı çalışkan bir Bilgisayar Mühendisi. Bilişim AŞ'de üç yıldır çalışıyor. Sanat temalı dergimizde Yansımalar Bölümü için içerik oluşturmaya çalıştığını söylediğinde öğrendim resimle olan ilişkisini. Gevezelik etmeyi sevmeyen, gerekmedikçe konuşmayan genç bir hanım kendisi. Meğer o da güzelliği resim sanatında arayan, duygularını resimle ifade etmeyi sevenlerden biriymiş. Arkadaş canlısı. Resimlerini hep sevdiklerine armağan etmiş. Elinde kalanların fotoğraflarını olabildiğince güzel çekmeye çalışarak Yansımalar bölümüne katkı verdi Işıl.

Kendisine çok teşekkür ediyor, adı gibi ışıklı, bol resimli günler diliyoruz.

Ciddi ve Romantik, Gitarda Onur Bumin

Ciddi çünkü kendisi Ürün Satış ve İş Geliştirme Müdürü. İşini düzgün ve hatasız yapmaya odaklanmış durumda. Klasik gitar çaldığını biliyordum. 17 yaşından bu yana gitarla ilgileniyormuş.

Dergimiz için bir şeyler çalmasını istedim. Tıpkı Müşteriye önemli bir belge hazırlıyormuş gibi titizlendi. “Ah Eser Hanım,” dedi. “Çıtaı çok yükseğe koydum, zor bir parça seçtim, çalışmam lazım!”

Bir tango seçmişti. “Verano Porteno”. Ünlü sanatçı Astor Piazzolla’nın bir eseri. “Buenos Aires Yazı” olarak çevirebiliriz. İlk sayımızda Buenos Aires’e yer vermiştik hem de bir sanatçının yorumlarıyla birlikte. Bilisim 4 Mevsim’in üçüncü sayısı yaz aylarına rastladı ve teması sanat. Buna karşın Onur, derginin genel çizgisini düşünmeden bu tangoyu ruhunun derinliklerinde hissettiği ve büyük bir aşkla bu parçayı çalmak istediği için seçti.

Çaldıklarını kaydetti, beğenmedi tekrar çaldı. “Hatalar var Eser Hanım” dedi.

Ama ben beğendim.

Hatalarıyla birlikte, eseri tutkuyla çalmasını sevdim. Müziğe kendini verişini, çalarken dünyayı unutuşunu, içtenliğini sevdim.

O yüzden kendisine daha iyi bir performans için ek süre vermedim.

Onur Bumin’e gösterdiği özen ve çaba için teşekkürlerimle birlikte şimdi sizlerle hem video hem de ses kayıtlarını paylaşıyorum.

Aşağıdaki bağlantılara tıklayarak erişebilirsiniz.

<https://bilisim.com.tr/video/video2.html>

<https://bilisim.com.tr/video/sound.html>

BARCELONA

Ayşe Eser Baransel

Barcelona

Önce arkadaşlarımdan duydum güzelliğini. Sonra filmler, televizyon programları derken sonunda dört günlük bir turla beş yıl önce gittik Barselona'ya. Düşündüm ki, sanat temalı bir sayıya yakışır.

Bilişim AŞ'deki Miro Tablosu

Gidenleriniz olmuştur kuşkusuz ve eminim benden daha çok yerini görmüşsünüzdür. O yüzden şehri tanıtip gezilecek görülecek yerlerini anlatmaktansa bu şehrin sanatla ilişkisini anlatmanın daha iyi olacağını düşünüyorum.

Ne de olsa modern sanat-tan, ortaçağa dek uzanan sanat eserlerini barındırıyor içinde. Şehrin iki altın çağından söz edilir. Birincisi 14. yüzyılda, ikincisi ise 20. yüzyılda.

Joan Miro

Barselona, milattan önce 230 yılında Kartacalı bir general Barca tarafından kurulmuş. Roma döneminde ve sonrasında ortaçağda Akdeniz kıyısındaki konumu nedeniyle çok önemli bir şehir haline gelmiş. Barselona'da Roma dönemine ait kalıntılara ve eserlere rastlanır ama ortaçağ romanesk sanatına ilişkin özellikle Katalan Ulusal Müzesinde zengin örneklerin ayrı bir önemi var. Çünkü bu

La Rambla Caddesi

fresklerin Barselona'nın ve modern sanatın en ünlü ressamlarından Joan Miro'yu etkilediği söyleniyor. Bir gün Miro'ya "sanatınızda bu fresklerin etkisi oldu mu?" diye sormuşlar. Miro konuşmayı pek sevmezmiş. Yanıt

Place de Catalunya

olarak kolundaki damarları göstermiş. Bir başka deyişle, "sanatımın can damarlarıdır" demek istemiş. Kilise duvarlarına yapılan renkli resim anlamına gelen freskleri, Türkiye'de de pek

çok tarihi eserde görürüz. Ama Katalan Ulusal Müzesi içindeki koleksiyon gerçekten çok iyi korunmuş. Çok canlı renklere sahip. Tıpkı Miro'nun eserlerinde gördüğümüz gibi.

Place de Catalunya

Mercat de La Boqueria

Canlı ana renkler içinde keskin çizgilerle yüzlerdeki ifadeler resmedilmiş. Birçoğunda gerçek üstü öğeler, tuhaf melez canlılar var. Örneğin, kişilerin giysileri, kılıçları üzerine size bakan gözler çizilmiş. Tüm resimleri çevrelerindeki siyah sınır çizgileri daha belirgin hale getiriyor. Miro'nun eserlerini gördüyseniz, gerçekten etkilenmiş olduğunu görürsünüz. Bilişim'in Ankara ofisinin duvarlarını birçok resim süsler. Bunların pek çoğu Aydın Köksal'ın ürettiği tablolarıdır. Aydın Bey Picasso'yu çok sever. Tabloları arasında Picasso'nun eserlerine de rastlarsınız. Bir tane de Joan Miro resmi var ofiste. Sanırım, bu sayının Yansımalar bölümünde gitar performansıyla yer alan Onur Bumin asmıştı.

Barselona gezimde, Picasso Müzesi, Miro Müzesi ve Dali evini gezdiğim için çok mutluyum. Picasso müzesinde

Aydın Bey'in yaptığı güvercinli tabloların onlarca çeşidini görünce çok şaşırdım. Ne kadar çok güvercin yapmış, önce renksiz sonra renkli ve daha kübizm stilinde. Müzede resimlerin yapılış öyküleri, Picasso'nun resimlerindeki değişimin kendi yaşam öyküsüyle ilgisi o kadar güzel anlatılıyordu ki bayıldım. İspanyol sanatçı Pablo Picasso, çıraklık yıllarını Barselona'da geçirmiş. Gotik eserlerin de bulunduğu Picasso Müzesi 4.251 esere ev sahipliği yapıyor ve sanatçının gençlik yıllarından ustalık dönemine kadar olan çalışmalarına odaklanıyor.

Aydın Köksal'ın yaptığı Picasso'nun Güvercin Tablosu

Süper Bilgisayar (Mare Nostrum) Merkezi

Sagrada Familia

Miro müzesinde de benzer bir yaklaşım vardı. Eğer alt katta, Miro'nun yaşam öyküsünü ve görüşlerini anlatan bir belgeseli izlemeseydim, iç savaşta ve ikinci dünya savaşında hissettiği acıyı, kendisiyle yapılmış röportajda duymasaydım, canlı renklerle boyadığı basit geometrik şekillerin ortasındaki çöpten adamlara benzeyen yalnız figürlerin yer aldığı tablolara başka gözle bakmaya devam ederdim. Bir televizyon programında gördüğüm ve sanatına etkide bulunan freskleri gördüğümdeyse taşlar iyice yerine oturdu.

Sanatçı, içinde bulunduğu toplumdan, doğal çevreden yalıtılmış bir kişilik değil. Barselona kültürüyle, yaşadıklarıyla, doğasıyla sanatçılara esin kaynağı olan bir şehir. Milliyetçi duyguları çok gelişmiş olan gururlu Katalanların kendilerini sanatla

ifade edişlerinde Barselona'nın altın çağlarına övgü vurgulanır. Miro'nun canlı renklerinde, Gaudi'nin kimimize tuhaf gelecek türde değişik mimari eserlerinde bu yön- de bir coşku ve özgürlük gözlenir. Sanat eserlerinde sı-

Casa Batlló

1936 -1939 yılları arasında, İspanya iç savaşında Franco'nun faşizmine karşı, Barselona Cumhuriyetçiler'in kale- siymiş. Öyle bir savaş ki, dünyanın dört bir yanından Bar- selona'ya Cumhuriyetçilerle yan yana savaşmak için ünlü kişiler gelmiş. Bunlardan birisi de George Orwell'miş. Bi- liyorsunuz Hayvanlar Çiftliği ve 1984 adlı eserlerin yazarı Orwell. Bir çatışma anında günlüğüne savaşın hissettir-

dikleri için, "hiçbir ulvi ve manevi değeri düşünecek haliniz kal- mıyor, açlığınız, yorgunluğunuz ya da yaralarınızın verdiği acıyla tü- müyle fiziksel ve maddi kaygılar içinde oluyorsunuz" diye yazmış.

Ne var ki, hiçbir toplumda olma- dığı gibi Barselona'da da tek bir fikir ve düşünceye sahip homo- jen bir toplum olduğundan söz edemeyiz. 12 metre derinliği olan sığınaklara saklanan halk o zamanlar bir kural koymuş. Sı- ğınaktayken, din ve politikadan söz etmek yasaklanmış.

Sagrada Familia, Barselona'nın en tanınmış turistik simgesi. Kut- sal Aile kilisesi. Gaudi yapımına 1882'da başlamış. 1926 yılında ölene dek, yapmayı planladığı 18 kuleden ancak biri tamamlan- mış. Yapımı hala süren bu görülmemiş yapının 2026'da bitiril-

Casa Mila

Casa Mila

mesi hedefleniyormuş. Kimilerine göre aslın- da bitirilmek istenmi- yor, bu öyküsü ve yarım kalmışlığıyla daha çok turist çektiği düşünülü- yor. İç savaştan hemen

Barselonada Sokak Ressam'ından satın aldığım tablo-1

sonra Cumhuriyetçi- ler'in Gaudi'nin din ve tanrı inancını abartarak faşizmi desteklediği gerekçesiyle Sagrada Familia'nın Gaudi tarafından ya- pılan bütün planlarını yaktıklarını biliyor muydunuz? Bu yüzden, şimdi bitirmeye çalışanlar, eksik kısımlar için Gaudi olsa olsa böyle tasarla- mıştır diyerek çizimler yapıyor, bun- ların maketlerini 3 boyutlu yazıcılarla üretiliyor sonra üç boyutlu maketler üzerinde nasıl görüldüğüne bakıp tartışıyorlarmış. Sizce bu yöntemle 2026'da bitirecekler mi?

Barselona'ya git- tiğimizde tadilat nedeniyle Sagra- da Familia'nın içi- ne girememiştik. İçindeki ışığı ve renkliliği göre- medim. Ama Ga- udi'nin bir baş-

Barselonada Sokak Ressam'ından satın aldığım tablo-2

Salvador Dalí'nin Evi (Müze)

ka yapıtını Casa de Batlló'yu gezdim. 20. yüzyıl başlarında şu balkonları tiyatro maskları biçiminde yapılmış, içinde neredeyse düz çizgi ve köşenin bulunmadığı ev. Bir masalın içindeymişsiniz gibi oluyor gerçekten. Yuvarlak hatlar. Ne kapılar, ne pencereler geleneksel mimari çizgilerine uymuyor. Çiniler ve mozaikler

masalsı, üstlerinde ejderhalar, bacalar peri bacaları gibi. Avrupa'daki 1880-1950 yılları arasındaki Art Nouveau hareketi ve Katalan modernizmi Barselona'da en çok mimar Antoni Gaudí'nin çalışmalarında gözlemleniyor. Yaklaşık 2 km uzunluğundaki La Rambla Caddesi'nde yürürken bir sokak ressamından satın aldığımız resimler, şehrin mimarisine damgasını vurmuş Katalan modernizmini, canlı ve coşkulu tarzını yansıtıyor gibi gelmişti bize.

Ünlü yazar Dan Brown'un Başlangıç adlı romanının büyük bir bölümü de Barselona'da geçer. Yapay Zekâ'nın geleceği ile ilgili ilginç sorular sordurtan bu fantastik romanda Sagrada Familia içinde heyecanlı kovalamacalar geçer. Gaudinin yaptığı bir başka ev, Casa Mila'da, romanın kahramanları bir süre kalırlar. Romanda geçen bir başka mekan Barselona Super Bilgisayar Merkezi ise bir daha bu şehre gidersem görmeyi istediğim yerlerin başında geliyor. Birçok kişi gibi ben de, bu romanı okurken, yazarın

sözünü ettiği yerlere internette tek tek baktım. Bu tür sanat eserlerinin turizme katkısı yadsınamaz. Ama Barselonalıların artık bu durumdan çok da memnun olmadıklarını duydum. Son yıllarda turistlerin sayısı o kadar çok artmış ki, "görsel marka olarak Barselona'yı yaratırken fazla mı abarttık" diye düşünüyorlarmış. Yerel halk artık pazara bile gidemez olmuş kalabalıktan.

Nou Camp Stadyumu

Şehir, dünyanın en büyük ve en zengin futbol kulüplerinden biri olan FC Barcelona'ya ev sahipliği yapıyor. Kulübün, Avrupa'nın en büyük ve 100.000 kapasiteli Camp Nou Stadyumu'nda bir maç vardı biz oradayken. Maça gitmedik ama giden Barselonalıları gözlemledik stadın çevresinde. Bir sanat etkinliğine, bir festivale gider gibi gidiyorlardı stadyuma. Maç boyunca da tiyatrodaki harika bir oyunu seyretmek gibi maçı izler, keyfini çıkarırlarmış.

Barselona'dan ayrılırken uçaktan aşağıya baktım. Öykülerinden sanatçılarından, coşkusundan, özgürlüğünden bu kadar etkilendiğim kentin kuşbakışı görüntüsünün muhteşem olmasını bekliyordum. Ama o kadar da değildi. İstanbul'u gece ve gündüz uçaktan birçok kez seyretme şansına sahip olduktan sonra, hiçbir kent manzarası beni etkilemiyor anlaşılan.

Kaynaklar

<https://www.bsc.es/>
<https://www.gruppal.com/blog/barselona-hakkinda-31-eglenceli-gercek>
<https://gezipgordum.com/barselona-gezilecek-yerler/>

DOĞAYLA UYUM İÇİNDE YAŞAMA SANATI

Aynur Çalışır Sirel

3. Bölüm

İlk iki sayımızdan beri yogaya “Doğayla Uyum İçinde Yaşama Sanatı” başlığı altında yer veriyoruz. Sanat sözcüğü yogaya yakışıyor. Örneğin pek çok duruşta müthiş bir güzel duyu (estetik) var. Siz zaten, ders sırasında “Duruşunuzdaki güzelliği, zarafeti fark edin, balerin gibisiniz şu anda” gibi sözlerle belirtiyorsunuz. Sanatın birçok dalında insan bedeninin doğru ve güzel bir biçimde kontrol edilmesi ve kullanılması var. Dansta, balede, tiyatrodan, pandomim sanatında.

Esercim, bize verilmiş iki muhteşem enstrümanla dünyaya geliyoruz. Bunlardan birincisi nefesimiz, ikincisi ise bedenimiz.

Nefes çalışmaya başladığımızda diyaframımız güçlenmeye, akciğer kapasitemiz artmaya, nefes alma ve verme sürelerimiz uzamaya başlar, nefesimizin ritmi değişir. Nefesimizin duygusal ve ruhsal anlamdaki etkilerini fark etmeye başlarız. Kendimizi daha kararlı ve enerjik hissederiz, yaşamdan daha çok keyif almaya başlarız.

Bedenimiz de bize armağan edilmiş bir başka mucizedir. Yoga sayesinde bedenimizi hizalamayı, nasıl kullanacağımızı öğrenmeye başladıkça sanki yeni bir dil öğrenir gibi coşku dolu bir öğrenme sürecine gireriz. Bu aynı zamanda yaratıcı bir süreçtir.

Her sabah uyandığımızda, bedenimizin hareket ihtiyacını daha çok hissederiz. Sabahları zihnimiz çok açık fakat bedenimiz kapalıdır. Tıpkı bir enstrümanı akort eder gibi bedeni hareket ettirmeye başladığımızda ve nefesimizle bedenimizin koordinasyonunu sağladığımızda bedenimizin verdiği yanıt inanılmazdır.

İnsan, doğa ve sanat dediğimizde hepimizin içindeki yaratıcılık duygusunu anmadan geçemeyiz. Yogada yaratıcılığımızı besleyen güçlendiren öğeler de var. Meditasyon, imgelem alıştırmalarımızda, hem odaklanma yetimizi hem de hayal gücümüzü geliştirmeyi

öğreniyoruz. Bence öğrenmek başlı başına yaratıcılığı besleyen bir süreç zaten. Ne dersiniz?

Yoganın amacı tüm eylemlerimizde farkındalık yaratmaktır. Bu farkındalık sayesinde kendi yaratıcı gücümüzü de keşfederiz. Sanat da böyledir. Sanat sayesinde içimizde yaratıcı yetenekleri dışa vurmaya başlarız. Sanat insanın ruhunu, duygularını yansıtmasının yollarından biridir. Yoga da kendi dünyamızı

ve yaratıcılığımızı keşfedip, zenginleştirmek, ruhumuzu genişletip beslemek ve özgürleştirmek için önemli bir farkındalık sürecidir.

Güzellik anlayışı ve duygu derinliği olmadan, çaba sarf etmeden, disiplinli bir çalışma olmadan sanatçı, yaratamaz.

Yoga yolunda yürüyen insanlar katı fiziksel görünüme

sahip bedenlerini açmaya, esnetmeye, esnemez ve değişmez zannedilen bakış açılarını ve zihinlerini değiştirmeye, sadeleştirmeye ve ruhlarını geliştirmeye başladıklarında bir yaşam dansının başladığını fark ederler.

İçimizdeki sessizlikle doğanın uyumu yeni ve bambaşka bir akış yaratmaya başlar. Bedenimize nefesimiz yoluyla çektiğimiz prananın (yaşam enerjisi) bedene yayılma-

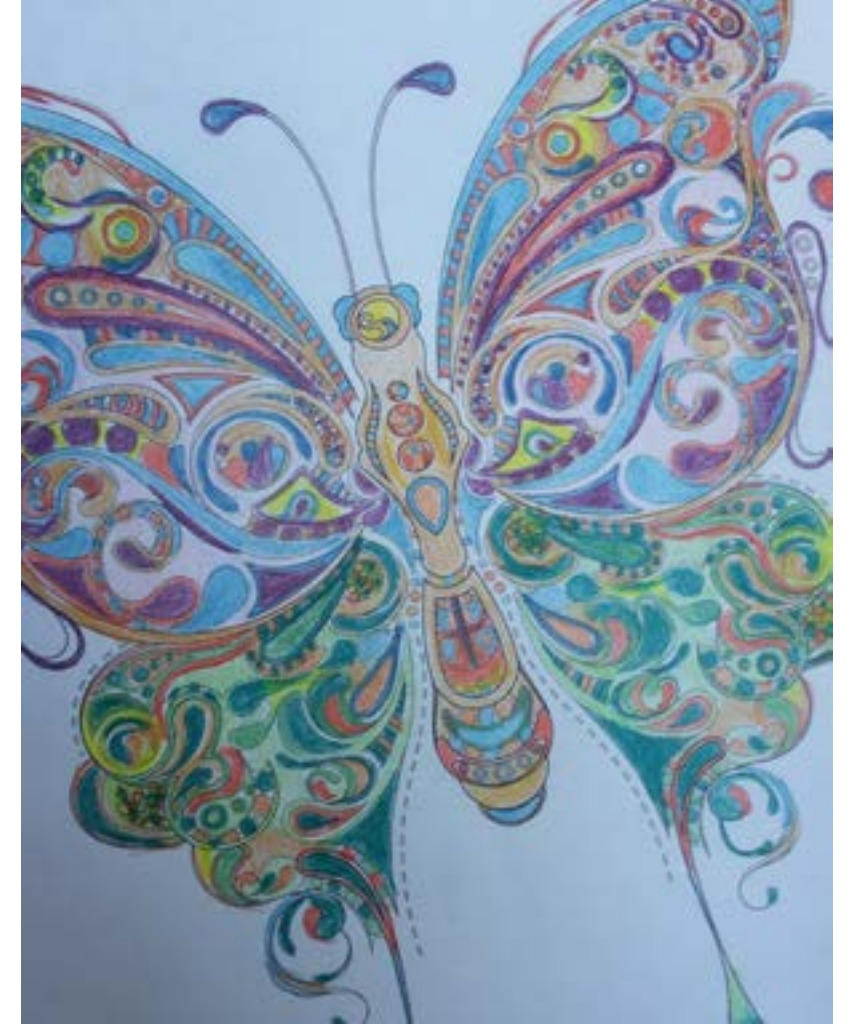
sıyla, bedenin de doğru, yavaş ve yumuşak hareketlerle pranayı bütün hücrelerimize yaymasıyla meditatif bir dans başlar. Bu farkındalığın dansıdır, içimizdeki ritmin, harmoninin ve yaratıcılığın dışa vurumudur.

Sanatçılar ve yoga yolunda çalışanlar için disiplinli, istikrarlı, sabırlı çalışma, duygu yoğunluğu ve aşk önemlidir. Bir şeyi aşkla severseniz emek verirsiniz, anın değerini hissedersiniz, sevginin ve mutlu olabilmenin yolunu keşfedersiniz.

Michelangelo çok sayıda eser yaratmış ender sanatçılardandır. Kendisine nasıl bu kadar çok eser ortaya çıkardığını sorduklarında, “ne kadar çok çalıştığımı bilseniz şaşırmazdınız” şeklinde cevaplamıştır.

Dünyanın en saygın yoga eğitmenlerinden olan BKS Iyengar’a “Yoganın Michelangelo”su denmesi boşuna değildir. Iyengar, Yoganın sadece bedeni çalıştırmaktan ibaret olmadığını, ruhla zihinle ve duygularla kurulan güçlü bir iletişim ve akış olduğunu ve her gün pratik edilmesi gerektiğini söyler. Bedenin doğru konumlandırılması, gücümüzü artırırken, denge ve esnekliğimizi geliştirir ve duruşları bir sanatçı edasıyla yapabilmemizi sağlar. Her asana geometrik ve mimari bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla estetikdir.

Senin söylediğin gibi, ben de duruşlara girerken ve duruşlar sırasında nasıl estetik bir görüntü içerisinde olduğumuzu, duruşundaki zarafeti hissedebilmek

için bazı bilgiler veririm. Duruşların ismiyle, hissettirdikleriyle, görüntüsüyle ilgili bilgiler verirken duruşu beden derinliklerinde hissedebilmenizi ve bedenimizdeki sıkışıklıkları çözebilmemizi ve böylece kendi hayal gücümüz ve yaratıcılığımızla hissedilmesini amaçlarım. Bu duruşlardan yaratıcılığımızın merkezi olan ikinci çakramız (Svadhishthana) da etkilenir. Bu çakramız dengede ise bedenimizin bilincinde, yaratıcı ve duyarlıyızdır. Özellikle ilk üç çakranın yer aldığı kalça bölgesiyle ilgili ne çok çalışma yaptığımızı biliyorsun. Bu bölgemiz fiziksel olarak çok sıkı olmakla birlikte duygusal olarak en sıkışık bölgemizdir.

Örneğin Natajasana'da tek ayağımızın üzerinde bir dansçı tavrıyla dururken, Eka Pada Rajakapotasana'da, kalçamızı açıp güvercin gibi göğüs kafesimizi genişlettiğimizde yaratıcılık (Svadhishthana) çakramızı da aktive ettiğimizi biliriz. Trikonasana'da, Baddha konasana'da bedenlerimizde çeşitli üçgenler oluştururuz. Farkındalıkla uyguladığımız duruşlar vasıtasıyla bedenle zihin, zihinle ruh arasındaki ikilikler kaybolur, "bir" oluruz. Bunları yaparken bedenimize saygı duyarız çünkü bedenimiz bizim bütün güzel hisselemimize eşlik eder.

Aynur Çalışır Sirel

A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi mezunu olup, iş hayatı boyunca ISO 9000 ve Toplam Kalite Konularında eğitimler verdi, danışmanlık ve yöneticilik yaptı.

2004 yılında yoga ile tanıştı ve halen bu yolda, sabırla, disiplinle, heyecan ve aşkla yoluna devam etmektedir. Bu yolculuk sırasında başta Raghuramji olmak üzere, Neslihan İskit, Azita Dadfar (Iyengar), Monika Münzinger, Berivan Aslan Sungur (Yin Yoga)'la çalışmalar yaparak farklı teknikleri, bunların beden ve zihin üzerindeki etkilerini deneyimleyerek kendi tarzını oluşturmuştur.

Şubat 2007'de Vivekananda Yoga Üniversitesi'nden Eğitimlik Sertifikasını alan Aynur Çalışır Sirel, halen Ankara Atılı Spor Kulübü'nün içinde yer alan YogaHara adlı Stüdyosunda derslerine devam ediyor.

ACİL DURUM YEMEĞİ VE HERKESİN SEVDİĞİ MOZAİK PASTA

Mutfakta Bilişim AŞ'nin sevimli İnsan Kaynakları Uzmanı Emine Öztürkcan var. Yemek yapmaya, akraba ve arkadaş çevresini toplayıp ağırlamaya çok özen gösteren hamarat genç bir çalışan hanım kendisi. Aslında, İK bölümünde düzenlediği "Happy Friday" toplantıları, önemli günlerde çalışanların gönlünü almak için hazırladığı sürpriz armağanlar da, kişiliğinin bu özelliğinin iş yaşamına yansımaları. Hoş anlar yaratıp biraz gülümsemek ve gülümsetmek

için çabalamaktan geri durmaz.

Esprili tarzıyla, bizimle acil durumlarda kurtarıcı olabilecek tarifler paylaştı.

"Her ne kadar çalışan bir kadın olsam da evimde misafirin hiç eksik olmadığını ve misafir ağırlamaktan çok büyük mutluluk duyduğumu çevremdeki herkes bilir. Ne demiş Atalarımız? 'Misafir sevmeyen insanın dostu az, misafir uğramayan evin tozu çok olur.' Gerçi ikinci cümleye pek katılmıyorum, ev her türlü tozlanıyor.

Evlendiğim ilk zamanlarda zordu, doğrusu biraz afallamıştım. Hayatım boyunca hiçbir zaman "Bu akşam ne pişirsem?" sorusu gündemimde olmamıştı. Okuldan ya da işten eve geldiğimde yemeğim her zaman hazır oluyordu. Yemeği pişiren, sofrayı hazırlayıp kaldıran bir annem vardı çünkü. Bu uğurda kendime savaş açtım, annemin yapabildiklerinin binde biri bana yeter diye düşünerek denemeler yaptım. Yeri geldi

annemle telefonda görüşüp yemek tarifleri aldım, yeri geldi takip ettiğim yemek tarifi sitelerinden kopyalar çektim, yeri geldi atmasyon tarifler denedim. Bu çabalarımın kendi yolumu bulduğumu ve bu konudaki kişisel gelişimimi bir nebze de olsa tamamladığımı düşünüyorum.

Annem gibi (ki bence hala onun binde birini yapamadığımı düşünsem de annem sanıyorum biraz da teşvik etmek amacıyla "boynuz kulağı geçti" diyerek pohpohluyor beni) evime gelen misafirlerimi elimdeki imkânlar çerçevesinde en iyi şekilde ağırlamaya gayret ediyorum. Şu anki görevim gereği çalışan ve müşteri memnuniyeti benim için ne kadar önemliyse, misafir memnuniyeti de bir o kadar önemli.

Bazen işler istediğimiz gibi gitmeyebiliyor. Bir anda gelişen durumlarda arkadaşlarımız ya da akrabalarımız evimize gelebiliyorlar. İşte böyle durumlar için "acil durum yemeği" adı altında bir yemek yapıyorum. Evinizde olan malzemelerle çok kolay yapabileceğiniz, sizi çok fazla uğraştırmayan, yemek fırında pişerken salatınızı yapıp kekinizi de çırpabileceğiniz türden bir yemek bu. Ama bu yemek için benim gibi tedbirli olmanızda fayda var. Ben dolaba önce-

den köfte hazırlayıp donduruyorum Köfteniz yoksa hazır köftelerle (pek tavsiye etmem ama mecbur kalındığında kullanılabilir) dolabınızdaki tavukla da yapabilirsiniz.”

Bunun için gerekli malzemeler:

- Kullanacağınız tepsinin tabanın dolduracak kadar köfte
- 5 adet sarımsak
- 4 adet orta boy patates
- 3 adet soğan
- 2 adet havuç
- 2 yemek kaşığı salça
- 1 yemek kaşığı zeytinyağı
- 1 yemek kaşığı tereyağı
- Tuz, karabiber, pul biber (tavuklu yapılacaksa kekik)
- Tepsinin yarısını geçecek şekilde su
- Taze nane filizi

Hazırlanışı

Öncelikle köfteleri (ya da tavukları) tepsinin dibine diziyoruz. Sebze-
rimizi büyük bir kaba iri iri doğrayıp baharatlarını ekleyip karıştırıp köfteleri dizdiğimiz tepsinin üstüne ilave ediyoruz. Ayrı bir kapta zeytinyağı, salça ve suyu karıştırıp malzeme-
lerin hepsine gelecek şekilde döküyoruz. Tereyağını küçük parçalar halinde tepside rastgele dağıtıyoruz ve en az 45 dk 180 derece fırında pişiriyoruz. İsteğe bağlı olarak pişimine 10 dk kala kaşar da rendeleyebilirsiniz.

Mozaik Pasta:

Malzemeler;

- 200 gr bitter çikolata
- 200 ml krema
- 1 paket petibör bisküvi
- 1 avuç fındık
- İstenilirse Hindistan cevizi veya Antep fıstığı

Yapılışı;

- Çikolataları ve kremayı bir tencere alıp eritiyoruz. (kremanın kaynamaması gerekiyor)
- Petibör bisküvileri bir kapta ufak parçalara ayırıyoruz.
- Erittiğimiz karışımla parça bisküvileri, fındık ve Hindistan cevizini karıştırıp streç filmle rulo yapıp dondurucuya atıyoruz.

